

وا هصخر :لوا لصف همىزع؟

- هقف هسمخ ماکحا :همدقم
- ماکحا نیودت رد یرگنزاب موزل
- تهمیزع ای تصخر ؛بابحتسا طوقس :لاؤس

هقف هسمخ ماكح ا: هم دقم

اچ، هقف رد هك تسا هسمخ ماکح ا، تسا یراذگ رکش ثعاب هك هقف رد ییاهزیچ زا یکی اعقاو [1] سدقم عراش دوخ هك یروط نآ بابحتسا و تهارک لثم رگا الا و؛ تسا هقف تاملسم عرج و هتفرگ ای هك میدرب یم مارج و بجاو نامه نیب سالک رد ام، دوب هتفوکن میریگب صرف هتفوک ار شخم دش روط نیا هلا دمحلایلو، درادن انعم نآ ریغ میتفگ یم هئاک و مارج ای تسا بجاو

یرشب یاه یراذگ نوناق صقن

زورما رشب قوقح صقن اعقاو تسا یراذگ نوناق صقن ایند لک یاه یراذگ نوناق رد دینیب یم نالا زورما یاه یراذگ نوناق رد؛ درادن ار هقف لامک نیا و تسا شدوخ ییادتبا هلمحرم رد زونه قوقح؛ تسا، درادن هورکم، درادن اهزیچ روط نیا و بحثسم نینقت، تسین ای تسه ای هك تسا روط نیمه نالا یم راک رد دنراد مدید نم یهاگ ار شا هدرخ هدرخ الا. دنروآ یم و دنک یم زاین ساسحا رشب لک ادعب. دنا هدروآ، دننکب همیرج هك نیا یاج هب ییاهراک نینچ کی و بیغرت و قیوشت. دنروآ

و مراچ و موس خیرات هب هقف تاسلج رد هك تسا یتانایب میطننت و یروآدرگ، الاب بلاطم [1]، تسا هتفرگ رارق یسررب و شحب دروم ۱۳۹۵ ید ۲۵ و ۲۲ و ۱۳۹۰ رهم مشش و مچنپ

نیودت رد یرگنزاب موزل ماکح

نیامهم. تساهدشن نیودت کیسالك مولع رد اما تساحضاو مه ام همه یارب هک تسه ییاهزیچ اما یندن هتسد کی، دنداد لوبق همه هک ار یتاحضاو نامه یلو، میریگن هلصاف تاحضاو زا هک تسار د، میراد لوبق همه ار ثحب رتسب ینعی؛ داندن یعام نیام. میهدب نآ هب دیدج مظن، مینکب دیدج. مینک یم ادیپ فالتخا رگیدمه اب شمظن.

قطنم رد رتاوت: ریظنت

ای، یهدب و یعطق و تسه رتاوتم ای دنیوگ یم قطنم رد رتاوت هرابرد. اما هدرک ضرع اررتاوت لاثم یعطق و تاهییدبلا نم تسار رتاوتم رگا، تساک و رفص و طسرا قطنم رد دینیبب. تسین شدوخ رتاوت هک نآ لاح و، تسین مه یهدب، تسین یعطق، صالح تسین رتاوتم مه رگا، تسار قطنم رد: دنتفگ دندرک تقد هک اه یدعب اذل؛ تسین ای تسه یعطق ای مییوگب هک تسین یزیچ شققحت رتاوت دوخ، درک نییبت ار رتاوت دوش یمن - قدص شزارا ود اب - [1] کی و رفص اب یشزارا ود، رتاوت رد نیقی خنسالصا، دوشب دصرد 100 نیقی هک تسین یضای نیقی هب شنانیمطا و یبوخ نامز رد ام. [2] دنداد ماجنا هلددمحلا نارگید ار شیه ثحب الاح هک تسین یضای نیقی تساهدش هدر، دوش هدر دیاب هک ییاه فرح زایلیخ میتسه.

ماکح رد کیکش

میراد هیفیلکت هسمخ ماکح ام هک دییوگ یم امش هک مینک شرکش دیاب مه اعقاو،

ههارک دشا؛ هورکم

و تدش لباق تهارک هک تسار نیارب همه، نیملسم، اهقف عامجا، دییآ یم تهارک هودحم رد یتقو اما بوخ یلیخ نیاهلددمحلا هک دنتفریذپ رگید اه نیابخ میراد ههارک دشا کی ینعی تسافعض نامرس اه فرح نیام بخ، دوب هدش هتفوک شخیم نیانالا دوب هقف سالک رد یروط کی رگا تسافهچ ینعی تسار تدیدش تهارک رگید، تسین ای تسه هورکم ای دوش یمن

بوجو و بابحتسار رد تدش

تسار نیملسم عامجا زاب مه بجاو نآ رد مه بوجو رد، تسار نیمه مه شبابحتسار رد.

هریبک؛ مارح

مهم یاه دومع نآ زا یکی دسر یم ملایخ نم تسا هفیرش هیأت ود ،تسا رئابک عرج یمارح یلیخ [3]«مکتائیس مکنع رفکن هنع نوهنت ام رئابک اوبنتجت ن!» :تسا طابنتسا نیموصعم تاشیامرف رد دیاب هک دراد هفیرش هیآ یمزاول کی ،دراد یزیچ کی تسا یبیرق نومضم «ممللا الا شح او فلاو مئالا رئابک نوبنتجی نیذلا» هفیرش هیآ رگیدی کی .دینیبب درتایآ نیا رانک زا ام رگا هک تسه ییاهزیچ هفیرش تایینعی تسا نومضم یلیخ مه هیآ نیا [4] ... هک دوش یم ییاهزیچ کی نیمه رگیدی ادعب میوشب

یشزرا ود قطنم [1]

یم ریبعت ییوطسرا قطنم ای کیسالک قطنم هب نآ زا هک قطنم نیا رد : یشزرا ود قطنم .درادن دوجو یموس تلاح و غورد ای تسا تسار ای هراومه اه هرازگ شزرا،دوش

ندوب لاجم لصا).دشاب تسردان مه و تسرد مه نامز کی رد دناوت یمن ییا هرازگ چه ساسا نیا رب هن و دشاب تسرد هن دجاو نآ رد دناوت یمن مه ییا هرازگ چه هوالع هب و (نیضیقن عافترا (ریونت تیاس). (نیضیقن عافترا ندوب لاجم لصا)تسردان

هعلاطم دروم رگیدی عاونا مه زا شیب هک دراد **یروص قطنم** زا ییاهه نوگ هب هراشا کیسالک قطنم کارتشا رگیدی کی اب اهیگژیو زا یاهعومجم رد قطنم ییاهه نوگ نیا .دنوریم راکه هب و دناهتفرگ رارق :هلمج زا ،دنراد

.در مه دوش تابثا مه دناوت یمن **هرازگ** کی :نیضیقن عامتجا هلاحتسأ هدعاق

در مه و دوشن تابثا مه دناوت یمن هرازگ کی هک تسنیا رب یعدم :نیضیقن عافترا هلاحتسأ هدعاق .دوشن

هک) درادن یموس تلاح ،در ای دوشیم تابثا ای هرازگ کی :ثلاث قش درط ای طسو قش درط لصا هدعاق تیاس). (دناهتساد ییاهتفرشیپ و اهقیقحت یشزرا ود ییاههرازگ یور رب نادنمشناد اریخا هتبالا (ایدپ یکیو

هدوب هارمه هدیقع نیا اب یفسلف هاگن زا هچ و یضایر دید زا هچ ،متسیب نرق ات قطنم هعسوت ود»_لصا هب قطنم رد ار عوضوم نیا .ود ره هن و تسا غورد ای و تسا تسار ای هرازگ ره شزرا هک تسا لصا .دراد قرف ثلاث قش درط لصا اب هتبالا و دنسانشیم (principle of bivalence)«ندوب یشزرا ار اه نآ و طسرا شدرگاش و نوطالفا هک تسا رکفت هئاگ هس لوصا زا لصا نیموس ثلاث قش درط و رکفت شور هدند ناشن یدودح ات هک لوصا نیا یقطنم یدنبتروص .دشابیم ،دناهدرک نایب :تسا لکش نیا هب ،تساه ناسنا تیرثکا ناسکی چاتنتسا

تسا شدوخ ربارب یزیچ ره :ینامه نیا لصا.۱

.دنرادن تسار شزرا رگیدی مه اب دجاو نآ رد ضقانتتم ییاههرازگ :ضقانت عانتما لصا ۲.

روصتم یثلاث قش و تسا غورد یکی و تسار یکی ،ضقانتتم هرازگ ود ره زا :ثلاث قش درط لصا ۳. (۶۲ ص ،**یا هرازگ یشزرا دنچ یاه قطنم رب یلمأت** هلاقم ،یهوژپ قطنم هلجم).تسین

یشزرا دنچ قطنم

هتفریذپ یاه شزرا رب هوالع نآرد هک تسایضایر قطنم زا یا هزوج،یشزرادنچ قطنم یلک روط هب هب، دوش یم هتفریذپ زین قدص زا یرگیدیناعم، «بذک» و «قدص» ینعی یشزرا ود قطنم رد هدش یهاگ اما. دنیآ یم باسح هب اه شزرا نیا زا یصاخ دراوم اهنهت،یتنس «بذک» و «قدص» هک یا هنوگ یارادآیناث و دوش یم ثلث قش درط لصا لماشالوا هک تسایقطنم،یشزرادنچ قطنم زا روطنم.تسین مه هجوم یاهدركلمع

یحارط چیهیساكول طسوت ۱۹۲۰ لاس رد هک دوب یشزرا هس قطنم،یشزرا دنچ قطنم نیتسرخن ۱۹۵۶ ربماون ۱۳ رد و دمآایند هب ناتسهل «فوول» رهش رد ۱۸۷۸ ربماسد ۲۱ رد چیهیساكول نای.دش ناماگشیپ زا یکی و ناتسهل رد قطنم و یضایر تاقیقحت راذگ هیاپ یو.تفای تافو نیلبود رد.تسا وشرو-فوول بتکم

ناکما» لیبق زا ییاه هژاو اب هک تفرگ راک هب ار یشزرا،هرازگ قدص موس شزرا ناونع هب وا هرازگ نیا»:تفگ ناوتب یا هرازگ ره هرابرد هک نانچ،دش یم هداد ناشن،«تسا یثنخ» و «تساریذپ قطنم زا یماطن،یشزرا هس قطنم یانبم رب چیهیساكول.»یثنخ ای و بذاک ای،تسا قداص ای یاه شزرا یاراد هک دریگ یم تروص یی اه هرازگ یور یقطنم تایلمع نآ رد هک تخاس ار تاهجوم شخب ود یاراد زین یشزرا هس قطنم،یشزرا ود قطنم دننامه.دنتسه هریغ و «نکمم ریغ»، «نکمم» تخاس ار یشزرا ۴ قطنم متسیس چیهیساكول، ۱۹۵۴ لاسرد.تسا اهلومحم قطنم و اه هرازگ قطنم یشزرا دنچ یاه قطنم رضاح لاح رد.درک یحارط ار شزرا تیهان یب یاراد قطنم تیهان رد هخالاب و اه هرازگ هب قدص یاه شزرا زایهانتهم ان ای یهانتهم وعومجم هنوگ ره اهنآ رد هک دنا هدش یحارط هیرشن،ناتسهل یقطنم بتکم لوصا رب یلمات،یشزرادنچ قطنم هلاقم).دوش یم هداد تبسن.تسا دوجوم **تیس** نیا رد هلاقم دولناد ناکما (۱۳۸۹ دادرم ۲۰ خیرات،یگنهرف ناریا

یشزرادنچ یاهقطنم رب یلمأت هلاقم رد ناوت یم ار یشزرا دنچ یاه قطنم عاونا و یلیصفت خیرات.درک هدهاشم،**یا هرازگ**

یزاف قطنم

یقطنم شزرا نآرد هک هدوب **یشزرادنچ یاهقطنم** زا یلکش (fuzzy logic: **یسیلگنا** هب) یزاف قطنم یریگراکهب روطنم هب قطنم نیا.دشاب اهنآدوخ و ۱ و ۰ نیب **یقیقح ددع** ره دناوتیم اهریغتم نیب یرادقم ره دناوتیم یتسرد نازیم هک یروط هب،دوشیم یریگراکهب یئج یتسرد موهفم **یاهعومجم هیرطن** میظنت یپ رد راب نیلوا یزاف قطنم حالطصا.دشاب طلغالماک و تسردالماک،قیقدریغ یانعم هب یزاف هژاو.دش رهاظ ون تابساحم هنحص رد (م ۱۹۶۵) **هزاز یفطل** هلیسو هب **یزاف**،تسا (روانش) مهبم و حضاوان

زا یزاف قطنم:درک فیرعت هنوگنیا هداس روطههب ناوتیم ار یرازفامرن مولع رد قطنم نیا درب راک مولع یایند یارب دیدج یهاگرد و هتفر رتارف کیسالک یاهرازفامرن «کی و رفص» یاهشزرا قطنم و قطنم رد زین ار **کی** و **رفص** دادعا نیب دودحمان و روانش یاضف اریز،دیشگیم اههنایار و یرازفامرن ای «میورب» شزرا ود نیب یاضف زا یزاف قطنم.دشکیم شلاچ هب و هدرب راک هب دوخ یاهلالدتسا جارختسا ار «میورب دراد لامتحا» یتح ای «رگا میوریم» ای «میورب دیش» دیدج یاهشزرا،«میورن» **نالیب** یاهنایار یسررب زا سپ **کناپ** ریدم لاثم ناونع هب بیترت نیدب.دریگیم راک هب و هدرك:دیوگب و هتفر «میهدیم ماو» ای «میهدیم ماو» قطنم زا رتارف دناوتیم ناگزراب کی یداصتقا «...یلو میهدیم ماو» ای «...رگا میهدیم ماو».

هچخیرات

رت‌مک اریز تفای‌ن هار نوربب هب اهه‌اگ‌شن‌اد هاگرد زا ۱۹۶۵ زا سپ لاس‌تسیب زا شیب یزاف قطنم و انعم ی‌نپاژ نارگ‌ت‌عنص هت‌شدگ نرق ی‌دالیم ۸۰ هه‌د طساوا رد .دوب هدرک کرد ار نآ ی‌انعم یسک و تیاده حرط اه‌نآ هژورپ نیلوا .دن‌تفرگ راک هب ار یزاف قطنم و هت‌فایرد ار ملع نیای‌ت‌عنص شزرا و یزیره‌مانرب **ی‌چاتی‌ه** تکرش طسوت هک دوب **ی‌ادنس** رهش **ی‌نیم‌زریز راطق** راکدوخ مامت لرت‌نک زاغآ :دوشیم هصالخ ه‌نوگ‌ن‌یا هداس روطه‌ب اه‌ی‌نپاژ ریگ‌مشچ و قفوم حرط نی‌ا ه‌ج‌یتن .دش هت‌خاس سوس‌ح‌مان ندات‌سیا و زم‌رت ،سوس‌ح‌مان ن‌ت‌فرگ‌باتش ،راطق (ی‌اه‌برض ی‌اه‌ناکت) سوس‌ح‌مان تکرش ی‌اه‌اگ‌ت‌سد ی‌ژولونکت رد عیرس رایسب یزاف قطنم سپ نی‌ا زا .قرب فرصم رد ییوج هفرص و ت‌سد ن‌دی‌زرل ن‌مض لات‌ی‌ج‌ید ملیف ریوصت ن‌دی‌زرلن هلمج‌زا) تفای هار اه‌ی‌نپاژ ریوصت و ی‌ت‌وص ی‌اه‌ث‌حب جوم ن‌دی‌باوخ زا سپ ،ی‌دالیم ۱۹۹۰ هه‌د طساوا رد ی‌نعی ،رید رایسب اه‌ی‌ی‌اپورا .(رادرب‌ملیف دن‌درک زاغآ ار نآ زا ی‌ت‌عنص ه‌داف‌ت‌سا یزاف قطنم اب ه‌طبار رد ی‌ملع

دوشیم ره‌اظ زی‌امت‌م تروص ود هب ه‌غل‌لاطم دروم لئاسم زا ی‌رایسب یارب زاین دروم ش‌ناد

ل‌صف و ل‌ح یارب و هدش می‌ظنت ش‌ی‌پ زا هک یضایر ی‌اه‌لوم‌رف و ت‌ال‌داعم و اه‌لدم لثم **ی‌نی‌ع ش‌ناد ۱۰** .دریگیم رارق ه‌داف‌ت‌سا دروم ی‌سدن‌هم ای ،ی‌میش ،کی‌زیف ی‌لوم‌عم لئاسم

یلو ،هدوب ی‌ت‌خ‌ان‌ش‌ن‌ابز نایب و فی‌صوت ل‌باق ی‌دودح ات هک ی‌ی‌اه‌ی‌ن‌ت‌س‌ناد لثم **ی‌ص‌خ‌ش ش‌ناد ۲۰** ای **ی‌ن‌م‌ض ش‌ناد** ،ش‌ناد عون نی‌ا هب .درادن دوج و آلوم‌عم ی‌تنس ت‌ای‌ض‌ایر کم‌ک اب اه‌نآ ن‌درک ی‌م‌ک ناک‌ما .دوشیم هت‌فگ **ی‌ح‌ی‌ولت ش‌ناد**

هب ار اه‌نآ دش‌و‌کی‌م یزاف قطنم ،ت‌سا زاین دروم ش‌ناد عون ود ره دراوم زا ی‌رایسب رد هک ا‌ج نآ زا (ای‌دپ ی‌کی‌و ت‌ی‌اس) .دن‌درگ گ‌ن‌هامه رگ‌ی‌د‌کی‌اب یضایر لدم کی کم‌ک هب و ی‌قطنم ،م‌ظنم ی‌ت‌روص

ی‌زاف ی‌اه‌م‌ت‌سیس و اه‌لدم

و دن‌ت‌سه ی‌ب‌سن و دن‌راد ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم هک دن‌وریم راک هب ی‌م‌ی‌ه‌افم و ت‌ام‌ل‌ک ام ه‌نا‌زور ی‌گ‌دن‌ز رد رات‌فر اه‌نآ اب ،دن‌کی‌م رداص ار «ت‌س‌ی‌ن و ت‌سه» م‌ک‌ح ط‌ق‌ف هک ی‌ش‌زرا ود قطنم ت‌روص‌ب ناوت‌ی‌م‌ن ار ی‌عی‌ب‌ط‌ن‌دوب نشورم‌ک‌ح ناوت‌ی‌م‌ن هک‌ی‌روطه‌ب دوب نشور رون م‌ک ت‌روص‌ب ی‌غ‌ا‌چ رگا آل‌ل‌ثم .درک ل‌ا‌ق‌ت‌نا یارب ار ی‌ه‌باشم ت‌ار‌اب‌ع ای «ت‌سا نشور ی‌دودح ات غ‌ا‌چ» ت‌ر‌اب‌ع فرع ،درک رداص نآ یارب .دربیم راک هب ت‌ی‌ع‌قوم

هن و دن‌ک غ‌ا‌چ ندوب شو‌م‌اخ هب م‌ک‌ح دن‌اوت‌ی‌م‌ن هن هک ده‌دیم ت‌سد د‌رف هب ی‌هاگ‌آ‌دوخ‌ان س‌اس‌ح‌ا ی‌نعی نآ ه‌راب‌رد هک ی‌د‌رف س‌اس‌ح‌ا هب ،ری‌وصت کی ی‌ی‌اب‌ی‌ز آل‌ل‌ثم ای ،دن‌ک‌ب نآ ندوب نشور هب م‌ک‌ح دن‌اوت‌ی‌م‌ن کم‌م .دراد ی‌گ‌ت‌س‌ب ،دوشیم ه‌س‌ی‌اق‌م نآ اب هک ی‌ی‌اش‌ا هک ی‌ی‌اب‌ی‌ز ن‌ازی‌م هب و دن‌کی‌م ت‌وا‌ض‌ق ،ت‌سا ه‌دی‌ی‌رت‌رب ت‌ف‌ار‌ط و ت‌ق‌د اب ی‌ری‌وا‌صت و اه‌ول‌بات هک ی‌ر‌ط‌ان د‌ید رد ری‌وصت نی‌ا ت‌سا ه‌ت‌ش‌اد ه‌دن‌ک ه‌ری‌خ و ناوارف ی‌ی‌اب‌ی‌ز،رگ‌ی‌د ی‌ر‌ط‌ان د‌ید رد ت‌سا ن‌کم‌م و دش‌اب ه‌ت‌ش‌اد ی‌م‌ک ی‌ی‌اب‌ی‌ز .دش‌اب

هب طوب‌رم ی‌اه‌ت‌ی‌ع‌قوم و ش‌ج‌نس ا‌د‌ب‌م هب ه‌ت‌س‌ب ی‌گ‌مه دن‌ت‌سه ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم ی‌اراد هک ی‌م‌ی‌ه‌افم نادر‌م‌ری‌پ ا‌ب‌ل‌اغ نآ ناگ‌دن‌ن‌کت‌کرش هک و‌د‌را کی رد ه‌لاس له‌ج درم کی .دن‌راد ل‌و‌ح و ری‌ی‌غت اه‌نآ ت‌ل‌ا‌ح رگ‌ی‌د نا‌ت‌س‌ری‌ب‌د نا‌لی‌ص‌ح‌ت‌لا غ‌راف ن‌ای‌م رد د‌رف نی‌مه هک‌ی‌ل‌ا‌ج‌رد دوشیم ی‌ق‌لت نا‌وج ،دن‌ت‌سه ل‌ا‌ثم ،ت‌سا هدش ث‌حب نی‌ا یارب ی‌م‌وه‌ف‌م ی‌ان‌ب‌م هب لی‌د‌بت هک ی‌ل‌ا‌ثم .ت‌ش‌اد ده‌اوخ‌ن ار ل‌ب‌ق ی‌نا‌وج ت‌سا دی‌فس ی‌دودح ات ،ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر ؟ه‌ای‌س ای ت‌سا دی‌فس ،ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر .ت‌سا ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر دوشیم ل‌ص‌اح رت گ‌ن‌ر‌ر‌پ ی‌رت‌س‌ک‌اخ د‌ب‌ای ش‌ی‌از‌ف‌ا ی‌ه‌ای‌س ن‌ازی‌م ه‌ج ره و ت‌سا ه‌ای‌س ی‌دودح ات و ۲۰ آل‌ل‌ثم :درک ه‌داف‌ت‌سا د‌ص‌رد زا د‌ی‌اب ،دی‌فس و ه‌ای‌س ی‌اض‌ف رد ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر ه‌راب‌رد ت‌وا‌ض‌ق یارب .ه‌ای‌س د‌ص‌رد ۸۰ و دی‌فس د‌ص‌رد

یاهوعومجم هب عجار میه اوخیم و میوشیم لقتنم ارگ لک و نالک ددی هب ارگ عرج و دخر ددی زایتقو نایم هب ... و شیبومک ،یدودح ات ، آت بسن، فیط، هب ترم ، هجرد ، دصرد موهفم ، مینک رداص مکح ... دنی آیم

یاراد ، ندوب یکی کشت لیلدهب هک یعقاو یایند رد دوجوم یاه تیغ قوم قیق د نییبت یارب شالت یرکفت و قطنم دلوت ببس ، دنتسین دوبن و دوب تلاح ود هب رصحنم و دنتسه تاجرد و بتارم و صخشمان و یعطقریغ یاهه دپ و اهوعومجم فیصوت لابندهب ، یزاف رکفت . دش «یزاف» مان هب دنتسه راد فیط .

ناوتب هک تسا نآ زا رته دیچیپ رایسب ام یایند . دراد راک و رس ینابز یاهریغتم اب یزاف قطنم تاملک «بتارم و تاجرد» تخانش ، صخشم آلماک فی رعیت و هداس فیصوت کی اب ار نآ یاهه دپ (شرگن) . دشکیم ریوصت هب تسه هک هنوگ نآ ارناهج ، یزاف قطنم . دنتسه یزاف رکفت یتایح (۲۴۱-۲۴۴ ص ، نید هب یمتسیس

: زا دناترابع کیسالک قطنم اب یزاف قطنم هدمع یاهتوافت یخرب

۱. ای تسا ۰ ای کیسالک قطنم رد یلو ، تسا ۱ و ۰ نیب یددع ، هرازگ کی یتسار شزرا یزاف قطنم رد

، گرزب دننام دنتسه تاجرد یاراد و دنتسین نیعم و صخشم آلماک اهرازگ لومجم ، یزاف قطنم رد ۵، زا رتگرزب دننام دنشاب نیعم آلماک دیاب اه لومجم ، کیسالک قطنم رد یلو ... و لوجع ، دنلب ... و یناف ، هداتسیا

م. میراد راک ورس ... ودایز یلیخ ، تردنهب ، لیلیق ، بلغا ، رثکا دننام نیعمان یاهروس اب یزاف قطنم رد

هکیلاحرد ؛ تسایفن دیق ، دنکیم ضوع ار نآ شزرا و هرازگ یانعم هک یدیق اهنت ، کیسالک قطنم رد ار هرازگ شزرا و ینعم ناوتیم شیبومک ، مک آت بسن ، یلیخ دننام یددعتم یاهدیق اب یزاف قطنم رد داد رییغت .

تاملک بلالک رد و تسایس اسحا و یدوهش بلغا هک یرشب یرکف یاهوگلا اب ، یزاف قطنم رد هک نشه پت کی آلثم میراد راک و رس ، تفای نآ میهافم یارب یصخشم زرم ناوتیم هک یقیق دریغ کی رگا ای میهدب یقیق ددع هچنانچ و تسا نش رادقم هچ روظنم هک تفگ یعطق روطهب ناوتیم ، نید هب یمتسیس شرگن) ؟ درب راک هب ار «نش هپت» ناوئع ناوتیم دوب رتمک ددع نآ زا نش هناد (244 ص یقرواپ

و یمالساشن یب رد یزاف قطنم دربراک یسانش شور هلاقم هب هنیمر نیا رد رتشیب هعلاطم یارب دیامرف هعجارم نید هب یمتسیس شرگن باتک رد ثحبم نیمه همادا .

دنیامرفیم هرابنیا رد ردص دیهش موحرم [2]

رتاوتلا

رابخ إ هأب قطنم لا ی ف فرع دق و ، یعرشلا لیلدلل ینادجولا تابث إلا لئاسو نم رتاوتم لا ربخ لا . بذکلا یلع مهؤطاوت عنتم می ینیریثک ةعامج

ةجتنتسم ةرتاوتم لا ةیضقلا نا ضررت فی قطنم لا نا ، صلختسن نا نکمی فی رعیتلا اذه بجومب و نیتمدقم عومجم نم :

نیربخلم نم رببک ددع دجاوت یه و ، یرغصلا ةباتمب امهادحإ

بذلك يلع مهؤطاوت عنتم ي ليقبال اذه نم ددع لك نا يه و ،يربكلل ةباتمب ىرخال و

دع انه نم و ،لقعلل ي ف ةيلوالل اياضقلل نم و ةيلقعل اهنل قطنملا ضررتف ي ريبكلل هذه و
ناهربلل اياضقل لك اهيلل يهتنت يتلل تسلل ةيرورضلل اياضقلل ي ف تارتاوتملل

ةيضقلل لسفن قطنملا ريسفت امامت هباشي ةرتاوتملل ةيضقلل قطنملا ريسفتل اذه و
ةثداحلل لولال ةثداحل ةيلع نا ىري هناف ،تسلل اياضقلل كلت يدحل يه يتلل ةيبيرجلل
(تارملل نم ريبك ددع ي ف لولالاب ةيناثلل نارتقا قيرط نع ةببرجلل تبت يتلل) ةيناثلل
ن:يتمدقم عومجم نم ةجتنتسم

تارملل نم ريبك ددع ي ف لولالاب ةيناثلل ةثداحل نارتقا يه و ،ىرغصلل ةباتمب :امه ادحل

اذه نوكل نأ عنتم ي هنا ىنعمب ،ايمئاد نوكلل ال قافاتال نا يه و ىربكلل ةباتمب :ىرخال و
اهربتع ي ريبكلل هذه و ،عردل هذهل رركتت ال ةفدصلل نأل ،ةفدص تارملل هذه لك ي ف نارتقالل
لكشت اهنال ،ةببرجلل تبات نوكت نأ هأر ي ف نكم ي ال و ،ةيلولا ةيلقعل ةيضقل قطنملا
؟ةيبيرجلل ةيضقل اهسفن ب يه نوكت نا لقعلل فيكف ،ةيبيرجلل ةيضقل لك تاباتل ىربكلل

سفن ىلا اهرم ،ةرتاوتملل ةيضقلل اهيلل دمتعت يتلل ىربكلل نا اندجو ،رطنلل انققد اذا و
ةحلصم ضارثفا ىنع ي ،ربخملا بذك نأل ،ةيبيرجلل ةيضقلل اهيلل دمتعت يتلل ىربكلل
نا ضارثفا هانعم ،نيربخملا نم ريبكلل ددعلل بذك و ،عقالو ءافحل ىلا هتعد ةنيعم ةيصخش
و ،ءافحالل ي ف ي ناثلل ربخملا ةحلصمب ةفدص تنرتقا ءافحالل ي ف لوالل ربخملا ةحلصم
نم مغلل ىلع ،اذكه و ،هسفن ءيشلل ي ف ثلثلل ربخملا ةحلصمب ةفدص تنرتقا اعم ناثحلصملا
ةيرثك تارم ةفدصلل رركت اضيأ ىنع ي اذهف ،مهلاوح و مهفورط فالثخ

ىلا ةرتاوتملل ةيضقلل و ةيبيرجلل ةيضقلل ىلع لالددتسالل قطنملا عجرأ ساسأل اذه ىلع و
نم ربكلل تسيل ةلدتسملا ةيضقلل نأب دقتعا و ،امه يلا راشملل نيتمدقملا نم نوكملا سايقلا
اهتامدقم.

يعوضوم نيقي ةرتاوتملل و ةيبيرجلل ةيضقلل اب نيقيال نا حيحصلا نكل و
بصم ي ف ةريثكلل ةيلامتحال نئارقلا مكارث ةليصح اهبا داقتعال نا و ،ىئارقتسا
ربخملا وعدت ةحلصم دوجو ناكلل ،اهنالط لم تحملا نم و ،ةيلامتحا ةنيرق ربخم لك رابخاف ،دحاو
لم تحملا نم و ،امهنيب ةيلعلل ىلع ةيلامتحا ةنيرق نيثداح نيب نارتقا لك و ،بذلكل ىلا
ةثداحل دوجو ي ف ببسلل يه ةروطنم ريغ ىرخا ةلعل دوجو ضارثفا ناكلل -ةنيرقلل ي أ-اهنالط
نئارقلا ددعت ،نارتقالل وأ ربخلل رركت اذاف ،ةفدص لولال ةثداحلل تارتقا اهنل ريغ ،ةيناثلل
ىتح اهضيقلل لامتحا صقانت و ،ةيبيرجلل وأ ةرتاوتملل ةيضقلل لامتحا دادزا و ةيلامتحال
يتل ىربكلل لسفن و .ةديدشلل هتلاصل ،ايقاقتل لوزيف ،ادج رفصلل نم ابيرق حبصي
اضيا ةيبيرجلل ةيضقلل ةقبيقحلل ي ف تسيل ميقلل قطنملا اهضرثفا

ي ف لخد هل ام لكب طبتر ي ةيبيرجلل و ةرتاوتملل ةيضقلل اب نيقيال لوصح نا دجن انه نم و
لوصح ناك ،حضوأ و ىوقا ةيلامتحا ةنيرق لك تناك ام لكف ،اهسفن ةيلامتحال نئارقلا ةيوقت
عرسأ ةيلامتحال نئارقلا عمجت نم نيقيال

لامتحا اهنم دحاو لك ي ف دعب ي تارابخلل تناك اذا رتاوتل تادرفم نا طحالل ساسأل اذه ىلع و
فورطلل وأ ربخملا ةقاوئل ام -ةنيعم ةروصب رابخالل ىلا وعدت ةيصخش ةحلصم ىلا دانتسالل
عرسأ ةروصب اهبا بسب نيقيال لصح -ةيجراخ

ريغ ةلعل دوجو لامتحا ناك ام لك هناف ،نيثداحل نيب ةرركتملا تانارتقالل ي ف لالحل كذلك و
نيقيال نوكلل يلاتلاب و ،ىوقا ةيلعلل ىلع نارتقا لك لل ةيلامتحال ةلالدل تناك ،فعضأ ةروطنم
مكارث نع جتان تايبيرجلل و تارتاوتملل ي ف نيقيال نأل الل كلذ سيل و ،خسرأ و عرسأ ةيلعلل اب

ەيىزىق نىم اقسىشم سىيىل و ،دحاو بىصم يىف ەددىتىمىللا ەيىللىمىتتاللا ەمىيىق عىمىجت و ەيىللىمىتتاللا نىئارقىللا
تاراشتىنا عىبىط (لىوئىللا مىللىع يىف سورد) قىطنىمىللا ەىزىتىللا يىتلىلا ىربىكلىلا كىلتىك ،ەيىللىوا ەيىلقىع
(ىمىالسىلا 13۵-۱۳۹ ص ، ج 2 ،)

۳۱ ەيىللىمىتتاللا ەمىيىق عىمىجت و ەيىللىمىتتاللا نىئارقىللا [3]

۳۲ ەيىللىمىتتاللا ەمىيىق عىمىجت و ەيىللىمىتتاللا نىئارقىللا [4]

؛ بابحتسا طوقس :لاؤس ؟تمیزع ای تصخر

تسا دروم اه هد -دش مکح کی طوقس یتقو ،هسمخ ماکحل دراوم نی ا رد اعقاو هک تسا نی ا ام لاوس الاح
وَأَصْخَرُیْهِ لَه»- ،دوشیم یهق ف گنشق یلیخ هلاسر اهنی ا یروآعمج و دننک یم حرطم اهق ف هک
تسا تمیزع و تصخر نی ب دیدرت «؟تمیزع

اهلاثم:

هعمج رصع زامن ناذا.۱

تسا مارح ینعی ؟تمیزع ای تسا تصخر ای آ ،درادن ناذا دنیوگ یم دنیواخب دیهاوخ یم هعمج رصع زامن
تصخر شحب ؟تسامش اب شرای تخا دیهاوخ تسین بحتسم هن ای ؟دیوگب ناذا هعمج زور رصع زامن
تسین ات ود یکی شدراوم ،تسا یلیخ تمیزع و

تعامج زامن زا دعب ناذا.۲

؟دیوگب تسیابن ،هذوب تعامج نوچ دیوگب دیابن ناذا ،تسا اپ هب تعامج دیسر یم دجسم هب
اج نامه .دندراد اهق ف ار اه نی ا .درادن یلاکشا ،ییوگن وت ،«کی زجی» :دندومرف ماما ؛هن ای ؟تسا مارح
رگید ترابع زا و دناهدیمهف روط کی تیاور ترابع کی زا .دراد مه تصخر هب لوق ،دراد تمیزع هب لوق
رگید روط

هیراهن لفاون طوقس.۳

لفاون دنتفگ یتقو :دندومرف ضایر بحاص موحرم لثم شحب فرط نی ا ،دوب نی فرط رد رظن ات ود
لاح نیع رد ، [1]«ةصیح صاح» کی رهوج بحاص .تسا مارح شماجنا ینعی تسا طقاس راهن رد هیراهن
کی «مهلالا» اب دندشن ناشی رظن هارمه الماک مه زاب یلو دوب ضایر بحاص فرح هب لئام ناشلد
فرط کی نی ا ؛«امارح ناک ول یتح» :دنتفگ شدعب هحفص هرابود اما دنتشگرب یمک

رد ینارعش یاقآ موحرم نینچمه و ؛دوب «نکمی» هژاو اب یلیب درا سدقم موحرم لثم رظن فرط نآ
،دیوگ یم ار اضق ،دناسر یم ار طوقس هک یتایاور ناسل نی ا دناوت یم هک نی ا هب ،یفاو هی شاح
،تسا تصخر رفاسم یارب هیراهن لفاون طوقس هک دشاب نی ا رب لاد اه نی ا ،دیوگ یم ار «هیلا بحا»
یم دنیوگ یم اه نآ تسا مارح دنیوگ یم اه نآ دش شحب ات ود نی ا بخ .دناوخ دناوت یم ؛تمیزع هن
،دوب شحب نی فرط نی ا .دناوخ دناوت

ثلاث مسق :داتسا هاگدی

یم نالا، هدرک ابدن یراک کی هب بیغرت -مینک ثحب میه اوخ یم شای تو بٹ یا هراک رد- الوم رگا، مینک یم بیغرت رگید و متشادرب مبیغرت نیا زا تسد نم یصاخ طیارش کی رد دیامرفب دهاوخ صاخ طیارش نیا رد دومرف نالا و دوب هومرف بیغرت الوم هک مینک ثحب هق رد می یایب ام بخ و بابحتسا؛ تسا طوقس نیا می یوگ یم، متشادرب مدوخ یلبق بیغرت زا تسد و مینک یم بیغرت هک تفرّة صخر ای؟ دوش یم مارح میروایب اج هب رگا؟ تفرّا تمیزع تفر هک الاح، تفر الوم بیغرت؟ رواین یه اوخ یم، روایب یه اوخ یم هدرک رازگا و نامدوخ هب

تهارک هب بدن را لاقتنا

ی‌بابا چه ام نه‌د، ام همه دینی‌ب‌ب‌ال‌ثم؟ تم‌یزع‌ای‌ت‌سا‌ت‌ص‌خ‌ر‌می‌و‌گ‌ب‌ا‌ر‌چ‌ا‌ه‌ا‌ج‌ر‌و‌ط‌ن‌یا‌ر‌د‌ا‌س‌ا‌س‌ا‌را‌ک‌م‌د‌و‌ب‌ه‌د‌ر‌ک‌ب‌ی‌غ‌ر‌ت‌و‌ت‌ه‌ب‌ن‌م‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ال‌و‌م‌،‌د‌ی‌ا‌م‌ر‌ف‌ب‌د‌ه‌ا‌و‌خ‌ی‌م‌ر‌و‌ط‌ن‌یا‌ال‌و‌م‌م‌ی‌ری‌ذ‌پ‌ب‌ه‌ک‌د‌ر‌ا‌د‌ن‌،‌ی‌ن‌ک‌ک‌ر‌ت‌ا‌د‌ا‌ب‌م‌م‌د‌ر‌ک‌ب‌ی‌غ‌ر‌ت‌ی‌ل‌ی‌خ‌،‌ی‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌نا‌ا‌ر‌ف‌لا‌را‌ک‌م‌د‌و‌ب‌ه‌د‌ر‌ک‌ب‌ح‌ت‌س‌م‌،‌ی‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌نا‌ا‌ر‌ف‌لا‌.‌م‌ی‌ن‌ا‌د‌ی‌م‌ا‌ر‌ا‌ه‌ن‌یا‌،‌ا‌ب‌ح‌ت‌س‌م‌ا‌ما‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌نا‌ا‌م‌ت‌ح‌

نالامتشادرب مبیغرت نآ زا تسد رگید الوم نم ،دیآ یم شیپ فلکم وت یارب یصاخ طیارش کی یم ؛منک یم کرت هب تبیغرت ،منک یم بیغرت اهنت هن راک نآ رد ار امش ،منک یم ن بیغرت رگید یم کرت هب تبیغرت ،هن ،یراد باقع یدرک رگا ،منز یم ار وت یدرک رگا هک ینکن هن اما ،نکن هن میوگ فالخ نیا ؟تسین ای تسه لوقعماتوبث هک تسایزیچ کی نالا نیا دینیبب امش الاح بخ .منک ؟تسالقح راک

یهی زنن یهه هب یبابحتسا یمیرکت رما ،تسا یهیزنت یهه هب یبدن بیغرت زا الوم لاقتنا یم ،میوگ یم ار نیا مییآ یم نالا ام بخ ؟اتوبث تسین ای تسه لوقعم نیا ،دوش یم لقتنم بحتسم زا نتشادرب ،تشادرب بحتسم نیا زا تسد ،دوب بحتسم دوب هدرک بیغرت الوم میوگ ؟تسا مادک متفگ نم هک یضرف نیا ؟تمیزع ای تسا تصخر

- [2]

رایتخا هب ینعی؟ هچ ینعی تصخر! تسا تصخر بحتسم. دوب بحتسم دوب مه شلبق تصخر نم دیوگ یم دراد الوم؛ میتشاذگ اپ ریزار الوم فرح یروط نیا؛ نک لمع دهاوخ یم تلدیروط ره، تدوخ طیارش نیا رد نم. هن دیوگ یم؛ ینادیم تدوخ وت، گّصخرأ دیوگ یم الوم. منکیم کرت هب بیغرت ینی. کن کرت هک منک یم بیغرت

تبی غرت هت فگ ؛ هدرکن صی خرت ؟ تسا تصخر ، تسا هدرکن مارج ؛ تسین تمیزع بخ ؟ تسا تمیزع
دوب ماچنا هب بی غرت یلو دوب تصخر انعم نیا هب مه البق ، منک یم کرت هب

و تسای ثلاث رصنع کی، تمیزع هن، تسای تصخر هن نیا، بدن زالاقتنا نیا نالا تسای نیا نم ضرع می‌یوگ یم سالک رد ام نوچ، تسای عقاو عرش رد رایسب هکلب یی‌القع اهنت هن و تسه مه یی‌القع دشاب مه یی‌اه خنس نآ زا هچ ره مه ادعب. تسه ات ود نیمه رگی دنام‌لایخ هب «همیزع وأ عصخر وه له» دوش یمن هک تصخر، تسای تمیزع سپ می‌یوگ یم، دشاب هدش لقتنم یه‌یزنت یهن هب الوم هک تسای تمیزع سپ.

«الوم یه ن هک نی ا هب می تسه درم ام تسا نی شلقا ال اما ، هدرک یه ن الوم ؛دراد ثلاث :می یوگی م ام هک نی مه هک می یوگب هک نی ا ه ن ، میراد کش شلقا ال ؟تسا می رح ت یه ن ای تسا یه یزنت یه ن ؛تسا می رح ت یه ن رگی د نی ا تشادرب شرراک زا تسد

بدن را تسد هک الوم ،درادات ود رما هک نآ لاح و میهد یم تبسن الوم هب ار یم ی رحت دیوگ یم دراد نیا
دنکب ماچنا زا یهن ؟دنکب کرت هب بیغرت دناوت یم الوم ،تشادرب لعف هب بیغرت تشادرب

یهن ربّ لاد الوم دوح هیحان زا ینشور دنس کی ام ات .امی رح ت دنکب یهن مه دنوت یم ؟اهی زنت یم لاوس ام زا ادرف ،تسا ملع ریغ هب دانتسا ،الوم هب می رح ت دانتسا ،میشاب هتشان دن می رح ت ؟امی رح ت نکن متفگ اما ،نکن متفگ نم دیوگ یم دنک

رگید ینایب

زاوج ینعم هب تصخر ای ،تمرح ینعم هب تمیزع و تسا صخال ینعم لاب هجابا ینعم هب ای تصخر .تسا تمرح ینعم هب تمیزع و معالا ینعم لاب زاوج؛تسا

دیوگی هک دیآ یم لاکشا وعرشتم ناهذا رد دوز یلیخ ،دشاب صخال ینعم لاب هجابا ینعم هب رگا یم حرطم مه یتقو هک تساذلو !؟دشاب هورکم دنوت یم ن ؛دراد هطساو بخ ؛مارح ای تسا حابم ای زاوج ،تصخر زا نامروطنم ام بخ دنیوگ یم شیاچ رس دینیب یم تمیزع ای تسا تصخر ایآ دننک .دراد شزاس مه شریغ اب ینعی هک تسا معالا ینعم لاب

تصخر روط کی شدوخ هک میهدیم رارق بابحتسا رب ار لصا ،تسا معالا ینعم لاب تصخر رگا بخ ؛«کنعُ تطقسا» ار بابحتسا نآ ،دراد یم رب تسد اب دن لعف هب بیغرت زا الوم متفگ دعب تسا .تمیزع ای تسا تصخر ای دیوگ یم ؟تسا ات دنچ اب فدارمُ تطقسا الاح بخ

صّخرم مه البق هک تسا معالا ینعم لاب زاوج تصخر زا ناتروطنم رگا ؟تسیچ تصخر زا ناتروطنم ینعم لاب زاوج هک تسا مولعم بخ ،تسا صخال ینعم لاب زاوج روظنم رگا دوب بحتسم نوچ ،دوب هیف ماکحا تسا یعرش مکح کی هک مه تهارک ؛تسین تمرح و صخال ینعم لاب هجابا نیب دیرت صخال .تسا هدش هتفریذپ هک هسمخ

؟بباو ث رد تیلقا ؛تادابع رد تهارک

راک رادقم کی لکشم نآ ،مینک یم یسررب ادعب الاح هک تسه اچ نیا یملع لکشم کی بخ ینعم هب لصا ،تسین تهارک ینعم هب تادابع رد تهارک هک دندومرف هدرک تخس ار تاراهطتسا یم ن هزادنا نآ الاح مه د یم ار تباو ث ،نکب ینعی دش هورکم ،بحتسم هک یتقو ،تسا بباو ث تیلقا تیلقا اقلطم ینعی تادابع رد تهارک ایآ مینک یسررب ادعب دیاب تسا یملع لکشم کی نیا ؛مه د ؟بباو ث

ركب يبأ نع ةريمع نبا نع مكحلل نب يلعل يشكللا لاجر ،شك -٢٤٠ ح ٢٣٩ ص ٢٨٠ ج راوناالا راحب . [1]
رامعف تلق لاق دادقملا و رد وبأ و ناملس رفن ةثالث الإسانلا دتراع رفعج وبأ لاق لاق يمرضحلا
عجر مث ةصيح صاح ناك دق لاق

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی خساپ [2]